

Schubertiada

27a edició

Estimaràs la música

Es klopft an das Fenster der Lindenbaum
Mit Zweigen, blüthenbehangen:
Steh' auf! Steh' auf!

El til·ler truca a la finestra
amb les branques plenes de flors;
lleva't, lleva't!

Frühlingsmorgen
Custav Mahler | Richard Leander

Dissabte 24 d'agost 2019

Matthias Goerne, baríton
Alexander Schmalcz, piano

Lieder de Martin, Xostakóvitx i Mahler

"Franz Schubert és el gran amor de la meva vida.
L'estudi de la seva obra, com a oient o intèpret,
representà i representa l'acompliment de tots els meus
ideals i objectius artístics. La humanitat, la modernitat
i la profunditat de les seves expressions musicals el
converteixen per a mi en el més genial de tots els
compositors genials: etern, insondable, inexplicable."

Brigitte Fassbaender

Dissabte 24 d'agost,
21:00 h

Matthias Goerne, baríton
Alexander Schmalcz, piano

Lieder de Martin, Xostakóvitx i Mahler

-
- 17' **FRANK MARTIN**
Sechs Monologe aus "Jedermann" (1943)
Ist alls zu End das Freudenmahl
Ach Gott, wie graust mir vor dem Tod
Ist als wenn eins gerufen hätt
So wollt ich ganz zernichtet sein
Ja! ich glaub: solches hat er vollbracht
O ewiger Gott! O göttliches Gesicht!
- 18' **DMITRI XOSTAKÓVITX**
Siuita na slova Mikelandjelo, op. 145A (selecció) (1974)
n. 1 Istina
n. 2 Utro
n. 3 Liubov
n. 4 Razluka
n. 5 Gnev
- 5' Simfonia no. 14, op. 135 (1969)
n. 9 O Delvig. Delvig!
- PAUSA ———
- 29' **GUSTAV MAHLER**
Des Knaben Wunderhorn (selecció) (1888/1889)
Ablösung im Sommer
Zu Straßburg auf der Schanz
Nicht Wiedersehen!
Um schlimme Kinder artig zu machen
Lieder aus der Jugendzeit (selecció) (1880/1881)
Erinnerung
Hans und Grete
Des Knaben Wunderhorn (selecció)
Ich ging mit Lust
Lieder aus der Jugendzeit (selecció)
Frühlingsmorgen
Fantasie aus Don Juan
Des Knaben Wunderhorn (selecció)
Scheiden und Meiden

19:30 h | Conferència
"Compondre amb por?"
A càrrec de Carlos Calderón

Matthias Goerne, baríton

Matthias Goerne és convidat regularment als festivals i auditoris més importants del món, com el Wigmore Hall de Londres o el Carnegie Hall de Nova York. En la seva important carrera com a intèrpret de *Lied* l'han acompanyat pianistes com Pierre-Laurent Aimard, Leif Ove Andsnes, Alfred Brendel, Christoph Eschenbach, Elisabeth Leonskaja o Alexander Schmalcz. Des que va debutar com a cantant d'òpera al Festival de Salzburg el 1997 com a Papageno (*Die Zauberflöte*), ha estat convidat per actuar a la ROH de Londres, el Teatro Real de Madrid, la Semperoper de Dresden o la Metropolitan Opera House de Nova York. Ha interpretat entre d'altres els papers wagnerians de Wolfram (*Tannhäuser*) i Kurwenal (*Tristan und Isolde*) i els protagonistes de *Lear* d'Aribert Reimann o *Wozzeck* d'Alban Berg.

Aquest és el 31è concert de Matthias Goerne a la Schubertiada; hi va debutar l'any 1994.

Alexander Schmalcz, piano

Alexander Schmalcz va rebre les seves primeres classes de piano com a corista al Dresden Kreuzchor; va estudiar als Conservatoris de Dresden i Utrecht i a l'Escola Guildhall de Música i Drama de Londres. Ha guanyat nombrosos premis, incloent el concurs Nederlands Impressariat l'any 1995 (juntament amb el seu trio de piano), el Premi Gerald Moore i el Premi d'acompanyant Megan Foster el 1996. Actua regularment a les sales de concert més importants com ara el Wigmore Hall de Londres, la Schubertiade Schwarzenberg, el Concertgebouw d'Amsterdam, la Royal Opera House de Londres o el Kennedy Center de Washington DC. Treballa regularment amb cantants com Matthias Goerne, Peter Schreier, Grace Bumbry, Konrad Jarnot o Stephan Loges. Els seus companys de música de cambra inclouen el Petersen Quartet i el violoncel·lista Claus Reichardt. És professor a la Hochschule "Robert Schumann" a Düsseldorf des de 1999.

Aquest és el catorzè concert d'Alexander Schmalcz a la Schubertíada; hi va debutar l'any 2008.

El Lied y el Gran Teatro del Mundo

Isabel García Adámez, traductora i professora de la Universidad Complutense de Madrid

Se diría que la Viena del fin de siglo, Suiza en los años cuarenta y la Rusia postestalinista son universos sin relación alguna. Todo lo contrario descubrimos con M. Goerne y A. Schmalcz a través de la figura central de Mahler, uno de los creadores que mejor tradujeron en arte la crisis del siglo XX. Y así hallamos como denominadores comunes una visión del mundo como teatro, o incluso como danza de la Muerte, y el refugio en los clásicos literarios y en la ironía.

Frank Martin fue uno de los compositores suizos más elogiados de la segunda mitad del siglo XX, fama muy justificada por su creatividad y por un lenguaje compositivo muy personal, con influencias que abarcan desde la polifonía medieval y la tradición contrapuntística de Bach hasta el impresionismo francés y el dodecafonismo de Schönberg. Destacó en todos los ámbitos y géneros: música sinfónica y de cámara, instrumental y vocal, profana y religiosa, y sus obras más destacadas son la *Misa para doble coro* a cuatro voces (1922), la *Sinfonía concertante* (1949), la ópera *La tempestad* (1956) y, sobre todo, los **Monólogos sobre Jedermann** (1943-44).

Jedermann (o: Cada Cual), el drama de Hugo von Hoffmannsthal (1911) del que están tomados los monólogos, enlaza con la tradición de las danzas de la Muerte, que surge en la Edad Media, pervive durante todo el Barroco y retorna en el Expresionismo como reflejo de una visión fatalista de la vida. Es la historia de un hombre rico que podría ser cualquiera (*Cada Cual*) que vive olvidado de Dios hasta que se le presenta la Muerte y todos lo abandonan excepto su madre y dos figuras alegóricas: Obras y Fe, lo que le lleva a plantearse el sentido de la vida y de la muerte.

En las seis escenas de Martin resuenan ecos de otros compositores y se establecen paralelismos temáticos con otros momentos clave de la historia europea, por ejemplo, el monólogo de la madre (3) evoca la escena de Marie del *Wozzeck* de Berg (sobre la obra de Büchner de 1836); el monólogo que expresa el terror ante la conciencia de la muerte (4) comparte la densidad expresiva de Mahler, y la pieza final, que tematiza la fe en la transfiguración espiritual, recuerda de manera muy coherente a Bach. Sin ser una obra religiosa propiamente dicha, casi se le puede otorgar el mismo valor trascendente por las reflexiones abiertas sobre

los valores éticos, la responsabilidad ante la vida y ante la muerte y la esperanza de redención que hace en ella un cristiano practicante como lo fue Martin en plena Segunda Guerra Mundial.

Dimitri Shostakóvich logró mantener el difícil equilibrio entre ser el genio oficial de la Unión Soviética y ser fiel a sí mismo, y logró conciliar el afán de ampliación del lenguaje que garantiza la calidad y autenticidad de todo artista con las presiones de una censura que tachaba cualquier innovación de formalista, decadente o antisoviética. Y, al mismo tiempo, hubo de asumir que lo acusaran de reaccionario por no manifestarse contra el sistema.

Gran conocedor de la literatura, rusa y universal, a menudo se apoyó en los grandes maestros para tematizar, a su amparo, lo que el estricto canon del Realismo socialista no le permitía. Las palabras o escenas a las que pone música se prestan a ser interpretadas como una proyección de la angustia o la desesperación que marcaban su presente, pero solo sacándolas de su contexto original. Como clásicos de otro tiempo, quedaban fuera de sospecha o al menos lograban burlar la censura.

Así, Miguel Ángel Buonarroti no aparentaría ser un gran peligro para el régimen soviético, pero ya los títulos de sus poemas reflejan cuanto atormentaba al compositor en su última etapa: la defensa de la verdad frente al poder, la ira ante la impotencia del individuo, la función misma del arte ante la cercanía de la muerte y frente al olvido de la posteridad. La *Suite* comparte muchos elementos estructurales y temáticos con la *Sinfonía n° 14* (de 1969), que, además, remite al *dies irae* gregoriano y muestra la influencia de los *Cantos y danzas de la muerte* de Mussorgski y del *Réquiem de guerra* de Britten. De nuevo, el texto de

Küchelbecker, del círculo de Pushkin, se puede leer en clave contemporánea: «¿Dónde está el premio por nobles actos y poemas? ¿Qué gozo puede brindar el talento entre criminales y necios?»

Vista en perspectiva, la dilatada obra de Shostakóvich constituye un gran entramado de citas, motivos y recursos, y su genialidad se hace patente en esta forma de innovar entre líneas, recuperando el aire fresco en pequeños resquicios escondidos, y a menudo mediante una ambigüedad irónica que lo vincula con otros dos grandes maestros de la ironía: Chaikovski y Mahler.

Dentro de la trayectoria de **Gustav Mahler**, el *lied* desempeña un papel esencial, pues el tratamiento de texto y música es similar o al de sus grandes obras orquestales. Además, siempre se dan estrechos lazos entre ciertos *lieder* y las Sinfonías, como en general son habituales las citas melódicas, rítmicas o textuales entre sus obras. Lo son también los elementos irónicos y los recursos de distanciamiento, como, por ejemplo, el fuerte contraste de carácter entre movimientos, la inversión del orden ortodoxo de las partes de una obra, o, ya en el marco del *lied*, el choque entre una melodía melancólica y una textura armónica muy densa para un texto con elementos humorísticos, o lo contrario: un tema serio envuelto en un aire ligero o incluso circense. En el fondo, la visión del mundo circo es una versión moderna (y típicamente expresionista) del teatro del mundo de origen medieval.

Las mayoría de las piezas de hoy forman parte de las veinticuatro canciones que Mahler compuso sobre textos *Des Knaben Wunderhorn*, la colección elaborada por C. Brentano y A. von Arnim, piedra angular del Romanticismo literario alemán. La mayoría pertenecen al

ciclo *Lieder und Gesänge aus der Jugendzeit* (*Canciones y cantos de juventud*, de 1892), aunque el orden es distinto del original. Con lo extenso que es el repertorio del *Wunderhorn*, Mahler parece interesarse de por sí por los textos con elementos siniestros (como la doncella que pesca corazones en el río o el misterioso caballero que viene a llevarse a los niños) y por temas o escenas que permiten una lectura metafórica fatalista, como serían quedarse dormido y no querer despertar o decir adiós. No en vano, el recital entero se cierra con ese «Despedirse y partir» (*Scheiden und Meiden*), una cabalgada muy enérgica y que suena a marcha triunfal, pero que, en clave simbólica también podría escucharse como una forma de danza de la muerte.

En suma, la obra de Mahler es una imponente recreación de lo grotesco como reflejo de la crisis de la Modernidad y del trauma del siglo XX, una premonición terrible de cuanto aún vendría después, y una muestra ejemplar de cómo el dolor puede ser fuente de belleza y creatividad inagotable. La selección de *lieder* interpretada hoy por M. Goerne y A. Schmalcz, ilustra cómo Martin y Shostakóvich se inspiraron en sus temas y su lenguaje en momentos de crisis y hallaron sus propias versiones del teatro del mundo.

SCHUBERTIADE

SCHWARZENBERG

del 20 al 28 de juny
del 22 al 30 d'agost 2020

HOHENEMS

del 29 d'abril al 3 de maig / del 4 al 7 de juny /
16 juliol / del 1 al 6 d'octubre 2020

Recitals de lied - Recitals de piano - Concerts de cambra - Concert amb orquestra - Converses sobre música - Classes magistrals

Apollon Musagète Quartett, Armida Quartett, Kit Armstrong, Artemis Quartett, Hila Baggio, Michael Barenboim, Elena Bashkirova, Kristian Bezuidenhout, Simon Bode, Ian Bostridge, Pavol Breslik, Gvantsa Buniatishvili, Khatia Buniatishvili, Renaud Capuçon, Diego Chenna, Cuarteto Casals, Helmut Deutsch, Yulia Deyneka, Julius Drake, Elias String Quartet, Tara Erraught, Till Fellner, Gerald Finley, Julia Fischer, Michi Gaigg, Michael Gees, Josef Gilgenreiner, Matthias Goerne, Patrick Grahl, Hagen Quartett, Viviane Hagner, Marc-André Hamelin, Daniel Heide, Gerold Huber, Danjulo Ishizaka, Jerusalem Quartet, Graham Johnson, Christiane Karg, Felix Klieser, Elisabeth Kulman, Eduard Kutrowatz, L'Orfeo Barockorchester, Adam Laloum, Dejan Lazić, Elisabeth Leonskaja, Igor Levit, Paul Lewis, Jan Lisiecki, Felix Löffler, Mandelring Quartett, Malcolm Martineau, Sabine Meyer, Minetti Quartett, Martin Mitterrutzner, Modigliani Quartett, Nils Mönkemeyer, Regula Mühlemann, Daniel Müller-Schott, Pavel Nikl, Daniel Ottensamer, Pavel Haas Quartett, Mauro Peter, Jan Petryka, Francesco Piemontesi, Aaron Pilsan, Alois Posch, Christoph Prégardien, Julian Prégardien, Quatuor Ebène, Brenda Rae, Sophie Rennert, Fazil Say, Sir András Schiff, André Schuen, Nabil Shehata, Kian Soltani, Julian Steckel, David Steffens, Camille Thomas, Violeta Urmana, Michael Volle, Anne Sofie von Otter, Manuel Walser, Reiner Wehle, Antje Weithaas, Wiener Klaviertrio, William Youn, Christian Zacharias

Informació i venda d'entrades

Schubertiade GmbH, Villa Rosenthal, Schweizer Straße 1, A-6845 Hohenems
Tel. +43/(0)5576/72091, Fax +43/(0)5576/75450, info@schubertiade.at

www.schubertiade.at

Lieder de Martin, Xostakóvitx i Mahler

FRANK MARTIN
(1890 – 1974)

Hugo von Hofmannsthal

Sechs Monologe
aus "Jedermann"

Sis monòlegs
de "Jedermann"

Ist alls zu End das Freudenmahl

Ist alls zu End das Freudenmahl
Und alle fort aus meinem Saal?
Bleibt mir keine andere Hilfe dann,
Bin ich denn ein verlorner Mann?
Und ganz alleinig in der Welt,
Ist es schon so um mich bestellt,
Hat mich Der schon dazu gemacht,
Ganz nackend und ohn alle Macht,
Als läg ich schon in meinen Grab,
Wo ich doch mein warm Blut noch hab
und Knecht mir noch gehorsam sein
Und Häuser viel und Schätze mein,
Auf! schlägt die Feuerglocken drein!
Ihr Knecht nit lungert in dem Haus,
Kommt allesamt zu mir heraus!

(*Etliche springen auf und flüchten.*)
Ich muß schnell eine Reise tun
Und das zu Fuß und nit zu Wagen,
Gesamte Knecht, die sollen mit
Und meine grosse Geldtruhen,
Die sollen sie herbeitragen.
Die Reis wird wie ein Kriegszug scharf
Daß ich der Schätze sehr bedarf.

És que el banquet ja s'ha acabat

És que el banquet ja s'ha acabat
i tots han abandonat el meu saló?
No em queda doncs cap ajut,
i sóc per tant un home perdut?
I estar tot sol en el món,
és ja el meu destí,
ell m'ha fet així,
tot nu i sense cap força,
com si ja jagués a la meva tomba,
tot i que tinc la meva sang calenta,
i que els servents encara m'obeeixen
i que siguin meves moltes cases i molts tresors,
Amunt! Feu sonar les campanes a sometent!
Servents, no gandiseu per la casa,
sortiu tots amb mi!

(*Alguns s'aixequen i fugen*)
Haig de fer tot seguit un viatge,
a peu i sense cotxe,
tots els servents vindreu amb mi,
i heu de portar
els meus grans cofres amb diners.
El viatge serà dur com una expedició militar,
i necessitaré molt els meus tresors.

Ach Gott, wie graust mir vor dem Tod

Ach Gott, wie graust mir vor dem Tod,
Der Angstsweiß bricht mir aus vor Not;
Kann der die Seel im Leib uns morden?
Was ist denn jählings aus mir worden?

Hab immer doch in Bösen Stunden
Mir irgend einen Trost ausfundun,
War nie verlassen ganz und gar,
Nie kein erbärmlich armer Narr.

War immer wo doch noch ein Halt
Und habs gewendet mit Gewalt.
Sind all denn meine Kräft dahin
Und alls verworren schon mein Sinn,

Daß ich kaum mehr besinnen kann,
Wer bin ich denn: der Jedermann,
Der reiche Jedermann allzeit.

Das ist mein Hand, das ist mein Kleid
Und was da steht auf diesem Platz,
Das ist mein Geld, das ist mein Schatz,
Durch den ich jederzeit mit Macht
Hab alles spielend vor mich bracht.

Nun wird mir wohl, daß ich den seh
Recht bei der Hand in meiner Näh.
Wenn ich bei dem verharren kann,
Geht mich kein Graus und Ängsten an.

Weh aber, ich muß ja dorthin,
Das kommt mir jählings in den Sinn.
Der Bot war da, die Ladung ist beschehn.
Nun heißt es auf und dorthin gehn.

(*wirft sich auf die Truhe*)
Nit ohne dich, du mußt mit mir,
Laß dich um alles nit hinter mir.
Du mußt jetzt in ein andres Haus
Drum auf mit dir und schnell heraus!

Ah, Déu, com tremolo davant la mort

Ah, Déu, com tremolo davant la mort,
la suor de la por m'omple d'angoixa;
podrà ella matar l'àima en el meu cos?
Què m'ha passat de sobte?

Amb tot, en les hores dolentes
he pogut trobar sempre algun consol,
mai no he sigut del tot abandonat,
ni he sigut un pobre boig llastimós.

Sempre havia tingut algun suport
on sostenir-me amb força.
Ara se n'han anat totes les meves forces
i el meu esperit ho confon ja tot,

i ja quasi no em puc sostenir,
però qui sóc: Jedermann,
el ric Jedermann de sempre.

Aquesta és la meva mà, aquest és el meu vestit,
i el que hi ha aquí
són els meu diners, són els meus tresors,
gràcies als quals tinc sempre el poder
que ho porta tot fàcilment al meu davant.

Ara m'agrada quan ho veig
a prop meu, molt a mà.
Si puc restar entre els perseverants,
m'escaparé de qualsevol esglai o angoixa.

Però, ail, me'n haig d'anar,
tot em torna de sobte al pensament.
El missatger era aquí, el convit ha estat entregat.
Ara cal marxar i anar-hi.

(*es tira sobre el cofre*)
No sense tu, has de venir amb mi,
no et deixaré pas darrere meu.
Tindràs ara una altra casa,
de manera que amunt i ràpid cap a casa!

Ist als wenn eins gerufen hätt

Ist als wenn eins gerufen hätt,
Die Stimme war schwach,
und doch recht klar,
Hilf Gott daß es nit meine Mutter war.

Ist gar ein alt, gebrechlich Weib,
Möcht daß der Anblick erspart ihr bleib.
O nur soviel erbarm dich mein,
Laß das nit meine Mutter sein!

So wollt ich ganz zernichtet sein

So wollt ich ganz zernichtet sein,
Wie an dem ganzen Wesen mein
Nit eine Fiber jetzt nit schreit
Vor tiefer Reu und wildem Leid.
Zurück! Und kann nit!
Noch einmal!
Und kommt nit wieder!
Graus und Qual!
Hie wird kein zweites Mahl gelebt!
Nun weiß die aufgerissne Brust,
Als sie es nie zuvor gewußt,
Was dieses Wort bedeuten mag:
Lieg hin und stirb, hie ist dein Tag!

Ja! ich glaub: solches hat er vollbracht

Ja! Ich glaub: solches hat er vollbracht,
Des Vaters Zorn zunicht gemacht,
Der Menschheit ewig Heil erworben
Und ist dafür am Kreuz verstorben.

Doch weiß ich, solches kommt zugut,
Nur dem, der heilig ist und gut:
Durch gute Werk und Frommheit eben
Erkauft er sich ein ewig Leben.

Da sieh, so steht um meine Werk:
Von Sünden hab ich einen Berg
So überschwer auf mich geladen,
Daß mich Gott gar nit kann begnaden,
Als er der Höchstgerechte ist.

És com si algú m'hagués cridat

És com si algú m'hagués cridat,
la veu era dèbil,
però molt clara,
Déu faci que no sigui la meva mare.

És una dona vella i xacrosa,
voldria que me'n estalviés la visió.
Oh, tingues pietat de mi,
fes que no sigui la meva mare!

Així voldria estar destruït del tot

Així voldria estar destruït del tot,
com si en tot el meu ser
ni una fibra cridés ara
amb profund penediment i patiment salvatge.
Enrere! No puc!
Una vegada encara!
I no torneu més,
esglai i pena!
Aquí no es viu un segon banquet!
Ara sap el pit obert,
com mai no ha sabut abans,
el que volen dir aquestes paraules:
Jau i mor, aquesta és la teva hora!

Sí! Ho crec: ell ho ha fet

Sí! Ho crec: ell ho ha fet,
la ira del Pare ha sigut apaivagada,
ha portat la salvació eterna a la humanitat,
i per això ha mort en la Creu.

Però sé que això només aprofitarà
a que sigui sant i bo:
Amb les seves bones accions i una justa pietat
es compra per a si mateix la vida eterna.

Mira, aquí estan les meves bones obres:
tinc una muntanya de pecats
tan pesada per a mi,
que Déu no em podrà perdonar,
ja que és el més gran Jutge.

O ewiger Gott! O göttliches Gesicht!

O ewiger Gott! O göttliches Gesicht!
O rechter Weg, o himmlisches Licht!
Hier schrei ich zu dir in letzter Stund,
Ein Klageruf geht aus meinem Mund.

O mein Erlöser, den Schöpfer erbitt,
Daß er beim Ende mir gnädig sei,
Wenn der höllische Feind sich drängt herbei,
Und der Tod mir grausam die Kehle zuschnürt,
Daß er meine Seele dann hinaufführt.

Und, Heiland, mach durch deine Führbitt,
Daß ich zu seiner Rechten hintritt,
In seine Glorie mit ihm zu gehn.

Laß dir dies mein Gebet anstehn,
Um Willen, daß du am Kreuz bist gestorben
Und hast all unsre Seele erworben.

Oh, Déu etern! Oh, faç divina!

Oh, Déu etern! Oh, faç divina!
Oh, camí just, oh, llum celestial!
Aquí et crido en el darrer moment,
una complanta surt de la meva boca.

Oh, Salvador meu, prega al Creador
que sigui misericordiós amb mi en el moment final,
quan s'acosta l'enemic infernal,
i la mort m'opprimeix cruelment la gola,
que guï llavors la meva ànima.

I, Salvador, fes que per la teva intervenció,
sigui a la seva dreta,
per anar a la glòria amb Ell.

Escolta la meva pregària,
Tu que vares morir en la Creu per amor,
i has salvat totes les nostre ànimes.

DMITRI XOSTAKÓVITX

(1906 – 1975)

Miquel Àngel Buonarroti

(traducció d'Abram Efros)

Siuita na slova Mikelandjelo

Istina*

Iest istini v retxeniakh starini,
I vot odna: kto mojet, tot ne khotxet;
Ti vnil, Sinor, tomu, txto loj strekotxet,
I boltuni tobui nagrajdeni;

Ia j - tvoi sluga: moi trudi dani
Tebe, kak solntsu lutx, - khot i poroxtit
Tvoi gnev vsió to, txto pil moi sdelat protxit,
I vse moi stradania ne nujni.

Ia dumal, txto vozmiot twoiò velitxie
Menia k sebe ne ekhom dlia palat,
A lezviem suda i guirei gneva;

No iest k zemnnim zaslugam bezrazlitxie
Na nebessakh, i jdat ot nikh nagrad -
Txto ojidat plodov s sukhogo dreva.

Utro*

Net radostnei vessiólogo zaniatia:
Po zlatu kos tsvetam napereboi
Soprikassatsia s miloi golovoii
I Inut lobzaniem vsiudu bez iziatia!

I skolko naslajdenia dlia platia
Sjimat iei stan i nispadat volnoi,
I kak otradno setke zolotoi
Ieío laniti zakliutxat v obiatia!

Iesxo nejnei nariadnoi lenti viaz,
Blestia uzornoi vixivkoi svoiei,
Smikaietsia vkrug persei molodikh.

A txisti poias, laskovo vias,
Kak budto xeptxet: «ne rasstanus s nei...»
O, skolko dela zdes dlia ruk moikh!

Suite sobre versos de Miquel Àngel

Veritat

Entre molts antics proverbis, alguns són certs, i aquest n'és un: qui pot fer quelcom, no desitja fer-ho.
Heu cregut, Senyor, en faules certes
i heu recompensat les xafarderies.

Sóc el vostre bon servidor; la meva feina
us està dedicada, com els raigs al sol;
però esteu complagut amb tot el que vull fer,
i tots els meus esforços són inútils.

Confiava en què la vostra grandesa m'elevaria,
no com un fals eco de gent molt distingida,
sinó d'una espasa de justícia i del pes del furor.

Hi ha menyspreu per als vostres servents terrenals
en el cel, i esperar una recompensa
és com esperar fruita d'un arbre sec.

Matí

Que agradable és quan les flors s'enrosquen
alegres pels seus cabells daurats, i es toquen
entre elles amb frisosa rivalitat, com si cadascuna
volgués besar el seu dolç cap!

I que plaent per al vestit abraçar estretament
la seva cintura, i envoltar-la com una onada!
I que reconfortant per al tul daurat
poder abraçar el seu coll!

I encara més tendrament la trena d'esplèndides cintes,
brillants com el dibuix del seu bordat,
que encerclen els joves pits.

I el pur cinyell, envoltant la seva cintura,
sembla murmurar: "No em separaré de tu".
Oh, quantes coses han de fer aquí les meves mans!"

Liubov*

Skaji, Liubov, voistinu li vzoru
Jelannaia predstala krassota,
Il to moia tvoriasxaia metxta
Slutxaini lik vziala sebe v oporu?

Tebe l ne znat? - Ved s nim po ugovoru
Ti sna menia lixila. Pust! Usta
Leleuit kajdi vzdokh, i zalita
Duixa ogniom, ne znaiusxim otporu.

Ti istinnuiu vidix krassotu,
No blesk ieió gorit, vsió razrastaias,
Kogda skvoz vzor k duixe voskhodit on;

Tam obretaiet bojiu txistotu,
Bessmertnomu tvortsu upodobliaias, -
Vot potxemu tvoi vzgliad zavorojon.

Razluka*

Derznu l, sokrovisxe moió,
Susxestvovat bez vas, sebe na muku,
Raz glukhi vi k molbam smiagtxit razluku?

Unilim serdtsem bolxe ne taui
Ni vozglassov, ni vzdokhov, ni ridani,
Txtob vam iavit, madonna, gniot stradani
I smert uj nedaliókuiu moiú;

No dabi rok potom moió slujenie
Izgnat iz vaixei pamiatí ne mog, -
Ia ostavliaiu serdtse vam v zalog.

Amor

Digues-me, amor, vaig veure realment
la belesa que desitjo,
o la meva esperança delerosa
il·luminà una imatge fortuita?

Segur que tu ho saps! Ja que m'has robat
i m'has privat del dormir, que així sia!
Els meus llavis mimen qualsevol visió, i la meva ànima
és plena d'un foc inapagable.

Tu veus la seva véritable belesa,
però la seva resplendor creix i s'escampa
quan entra en l'ànima pels ulls.

Troba allà una pura divinitat semblant
al creador etern, i és per això
que la teva mirada queda tan captivada.

Separació

Gosaria, tresor meu, viure sense tu?
Visc turmentat, ja que ets sorda
a les meves súpliques de mitigar la nostra separació.

No em consumiré amb un cor trencat,
amb plors, suspirs o sanglots.
Això et mostra, estimada dama, el pes
del meu sofriment, i que la meva mort és pròxima.

Però perquè aquest destí no allunyi
la meva devoció dels teus records,
deixaré el meu cor amb tu.

Gnev*

Zdes delaiut iz txaix metxi i xlemi
I krov Khristovu prodaiut na ves;
Na sxit zdes tern, na kopiu krest istxez, –
Usta j Khristovi terpelivo nemi.

Pust On ne skhodit v naixi Vifleiemi
Il snova briznet kroviu do nebes,
Zatem, txto duixegubam Rim – txto les,
I milosserdie derjim na zamke mi.

Mne ne groziat roskoixestva obuzi,
Ved dlia menia davno uj net zdes del;
Ia Manti straixus, kak Mavr – Meduzi;

No iesli Bednost slavoi Bog odel,
Kakie j nam togda gotovit uzi
Pod znamenem inim inoi udel?

Wilhelm Küchelbeker

O Delvig, Delvig!*

O Delvig, Delvig! Txtó nagrada
I del vissokikh i stikhov?
Talantu txtó i gde otrada
Sredi zlodeiev i gluptsov?

V ruke surovoi Iuvenala
Zlodeiam grozni bitx svistit
I krasku gonit s ikh lanit.
I vlast tiranov zadrojala.

O Delvig, Delvig, txtó gonenia?
Bessmertie ravno udel
I smelikh vdokhnovennikh del
I sladostnogo pesnopenia!

Tak ne umriot i naix soiuz,
Svobodni, radostni i gordi!
I v stxastie i v nestxastie tvior di
Soiuz liubimtsev vtexnikh muz!

Ira

Les espases i els cascós estan fets aquí de calzes
i la sang de Crist es ven a pes,
de creus i espines se'n fan llances i escuts,
però els llavis de Crist estan pacientment callats.

Que Ell no baixi als nostres pobles veïns
o la seva sang tornarà a esquitxar les estrelles.
Roma és plena d'assassins,
i tanquem amb clau la porta de la pietat.

No estic carregat per un desig de luxúria,
que durant molt de temps he tingut aquí
el que porta el mantell actúa com la Medusa.

Però si Déu glorifica la pobresa, quina esperança
ens queda d'una altra vida quan és reprimida
per la bandera sota la qual vivim?

Oh, Delvig, Delvig!

Oh, Delvig, Delvig, quina recompensa
per a grandioses gestes i proeses?
Quin consol per al talent
entre malvats i bojos?

En la mà severa de Juvenal
brunz el fuet amenaçador per als bergants
i treu el color de les seves cares,
i els tirans poderosos tremolen.

Oh, Delvig, Delvig! Què persegueixes?
La Immortalitat és igual per a les gestes
valoroses, inspirades,
que per a les dolces cançons!

Això no matarà els nostre lligam,
lliure, alegre i orgullós!
És ferm en la felicitat i en la pena,
el lligam dels amants eterns de les Muses!

*Transcrit del cirí·lic amb l'eina de transcripció de Viquipèdia.

GUSTAV MAHLER

(1860 – 1911)

Anònim

(compilat per Achim von Arnim i Clemens Brentano)

Ablösung im Sommer

Kukuk hat sich zu Tode gefallen,
an einer grünen Weiden!
Kukuk ist tot! Kukuk ist tot!
Hat sich zu Tod' gefallen!

Wer soll uns denn den Sommer lang
Die Zeit und Weil' vertreiben?
Kuckuck! Kuckuck!
Wer soll uns denn den Sommer lang
Die Zeit und Weil' vertreiben?

Ei! Das soll thun Frau Nachtigall!
Die sitzt auf grünem Zweige!
Die kleine, feine Nachtigall,
Die liebe, süße Nachtigall!
Sie singt und springt, ist all' zeit froh,
Wenn andre Vögel schweigen!

Wir warten auf Frau Nachtigall,
Die wohnt im grünen Hage,
Und wenn der Kukuk zu Ende ist,
Dann fängt sie an zu schlagen!

Rellevament en l'estiu

El cucut ha caigut mort
en la seva verda vimetera!
El cucut és mort!
Ha caigut mort!

Durant tot aquest estiu
qui ens farà passar l'estona?
Cucut! Cucut!
Durant tot aquest estiu
qui ens farà passar l'estona?

Ai, això ho farà el senyor rossinyol,
que seu en la verda branca!
El petit i delicat rossinyol,
l'estimat i dolç rossinyol!
Canta i salta, sempre està content,
mentre els altres ocells callen!

Esperem el senyor rossinyol,
que viu en una verda bardissa,
i quan el cucut es mori,
Llavors començarà ell a refilar!

Anònim

(compilat per Achim von Arnim i Clemens Brentano)

Zu Straßburg auf der Schanz

Zu Strassburg auf der Schanz',
Da ging mein Trauern an!
Das Alphorn hört' ich drüben wohl anstimmen,
In's Vaterland musst' ich hinüber schwimmen,
Das ging ja nicht an!

Ein' Stund' in der Nacht
Sie haben mich gebracht;
Sie führten mich gleich vor des Hauptmann's Haus!
Ach Gott! Sie fischten mich im Stromme aus!
Mit mir ist es aus!

Früh morgens um zehn Uhr
Stellt man mich vor's Regiment!
Ich soll da bitten um Pardon, um Pardon!
Und ich bekom' doch meinen Lohn!
Das weiss ich schon!

Ihr Brüder all' zumal,
Heut' seht ihr mich zum letzten mal!
Der Hirtenbub' ist nur schuld daran!
Das Alphorn hat mir's angethan!
Das klag' ich an.

Anònim

(compilat per Achim von Arnim i Clemens Brentano)

Nicht Wiedersehen!

Und nun ade, mein herzallerliebster Schatz!
Jetzt muss ich wohl scheiden von dir, von dir,
Bis auf den andern Sommer,
Dann komm ich wieder zu dir.

Und als der junge Knab' heimkam,
Von seiner Liebsten fing er an:
„Wo ist meine Herzallerliebste,
Die ich verlassen hab?“

„Auf dem Kirchhof liegt sie begraben,
Heut' ist's der dritte Tag.
Das Trauern und das Weinen
Hat sie zum Tod gebracht!“

En el campament d'Estrasburg

En el campament d'Estrasburg
començà la meva aflicció;
vaig sentir sonar allà la trompa dels Alps,
i vaig haver de nedar cap a la mare pàtria,
i no pogué ser.

En un moment de la nit
em varen agafar;
em portaren just davant la casa del capità,
ai, Déu meu, em pescaren del corrent,
tot s'ha acabat per a mi.

A les deu del matí
em col-loquen davant del regiment;
els haig de demanar perdó,
i rebré la meva recompensa,
això ja ho sé.

Tots vosaltres, germans,
em veieu avui per última vegada;
la culpa és del pastoret,
la causant és la trompa dels Alps,
i a ella l'acusó.

No tornar-te a veure!

“I ara adéu, tresor estimadíssim del meu cor!
Ara m'haig de separar de tu,
fins l'estiu vinent.
Llavors tornaré cap a tu.”

I quan tornà el jove donzell,
preguntà per la seva estimada:
“On és l'estimadíssima del meu cor,
que vaig deixar ací?

“Està enterrada al cementiri,
avui ja fa tres dies.
L'afflicció i les llàgrimes
l'han portat a la mort.”

Jetzt will ich auf den Kirchhof geh'n,
Will suchen meiner Liebsten Grab,
Will ihr all'weile rufen, ja rufen,
Bis dass sie mir Antwort gab!

Ei du, mein allerherzliebster Schatz,
Mach' auf dein tiefes Grab!
Du hörst kein Glöcklein läuten,
Du hörst kein Vöglein pfeifen,
Du siehst weder Sonne noch Mond!

Anònim

(compilat per Achim von Arnim i Clemens Brentano)

Um schlimme Kinder artig zu machen

Es kam ein Herr zum Schlösseli
Auf einem schönen Röss'li,
kukukuk, kukukuk!

Da lugt die Frau zum Fenster aus
Und sagt: „Der Mann ist nicht zu Haus,
Und niemand, und niemand,

Und niemand heim als meine Kind’;
Und's Mädchen ist
auf der Wäschewind!“

Der Herr auf seinem Rösseli
Sagt zu der Frau im Schlösseli:
kukukuk, kukukuk!

„Sind's gute Kind', sind's böse Kind'?
Ach, liebe Frau, ach sagt geschwind“
kukukuk, kukukuk!

„In meiner Tasch' für folgsam Kind'
Da hab' ich manche Angebind“,
kukukuk, kukukuk!

Die Frau, die sagt: „Sehr böse Kind!“
Sie folgen Muttern nicht geschwind,
Sind böse, sind böse!“

Da sagt der Herr: „So reit' ich heim,
Dergleichen Kinder brauch' ich kein'!“
Kukukuk, kukukuk!

Und reit' auf seinem Rösseli
Weit, weit entweg vom Schlösseli!
Kukukuk, kukukuk!

“Ara aniré al cementiri,
i buscaré la tomba de l'estimada;
ara mateix la cridaré,
fins que em contesti.

Ai, tresor estimadíssim del meu cor,
obre la teva profunda tomba!
No sents sonar cap campana,
No sents refilar cap ocell,
No veus el sol ni la lluna!”

Per a fer obedientis els nens dolents

Arribà al castell un cavaller
muntat en un bell corser,
cu-cu-cut, cu-cu-cut!

Surta una dona a la finestra
i diu: “El meu home no és a casa,
i no hi ha ningú, no hi ha ningú.

No hi ha ningú a part dels nens
i la noia
està rentant al riu.”

El cavaller des del corser
diu a la dona del castell:
cu-cu-cut, cu-cu-cut!

“Són nens bons, o nens dolents?
Oh, estimada dama, digues-m'ho prest!”
cu-cu-cut, cu-cu-cut!

“Porto en la meva bossa
molts presents per als nens obedientis.”
cu-cu-cut, cu-cu-cut!

La dama li diu: “Són nens molt dolents!
no s'apressen mai a obeir a la mare,
són dolents, dolents.”

Li diu el cavaller: “Doncs torno a casa,
no en necessito de nens semblants.”
cu-cu-cut, cu-cu-cut!

I cavalcant en son corser
fuig molt, molt lluny del castell.
cu-cu-cut, cu-cu-cut!

Richard Leander

Erinnerung

Es wecket meine Liebe die Lieder immer wieder!
Es wecken meine Lieder die Liebe immer wieder!
Die Lippen, die da träumen von deinen heissen Küssem,
In Sang und Liedesweisen von dir sie tönen müssen!

Und wollen die Gedanken der Liebe sich entschlagen,
So kommen meine Lieder zu mir mit Liebesklagen!
So halten mich in Banden die Beiden immer wieder!
Es weckt das Lied die Liebe! Die Liebe weckt die Lieder!

Record

El meu amor desvetlla sempre les cançons!
Les meves cançons desvetllen sempre l'amor!
Els llavis que somnien els teus besos ardents, voldrien gloriejar-te amb càntics i tonades brillants!

I si volen els pensaments oblidar-se de l'amor, m'ixen llavors les cançons amb queixes amoroses.
Així em tenen lligat sempre l'un i els altres!
La cançó desvetlla l'amor! L'amor desvetlla les cançons!

Gustav Mahler

Hans und Grete

Ringel, ringel Reih'n!
Wer fröhlich ist,
Der schlange sich ein!
Wer Sorgen hat,
Der lass' sie daheim!

Wer ein liebes Liebchen küsst,
Wie glücklich der ist!
Ei, Hänschen, du hast ja kein's!
So suche dir ein's!
Ein liebes Liebchen,
Das ist was Fein's. Juchhe! Juchhe!

Hans i Grete

Fem una rotllana!
Tot aquell que estigui alegre, que s'hi posi!
El que tingui problemes, que els deixi a casa!

El que besi una noieta simpàtica, aquest serà feliç!
Ep, Hans, tu no en tens cap?
Te n'has de buscar una!
Una noieta simpàtica, això és el millor! Visca! Visca!

Fem una rotllana!
Ep, Grete, per què estas tan sola?
Estas mirant cap el jove Hans?
I que verd és el maig!
I quins aires més perfumats!
Ep, però mira el babau del Hans!
Com corre a ballar!
Busca una estimada, visca!
Ja l'ha trobada! Visca! Visca!
Fem una rotllana!

Anònim

(compilat per Achim von Arnim i Clemens Brentano)

Ich ging mit Lust

Ich ging mit Lust durch einen grünen Wald,
Ich hört die Vöglein singen.
Sie sangen so jung, sie sangen so alt,
Die kleinen Waldvögelein im grünen Wald!
Wie gern hört' ich sie singen, ja singen!

Nun sing', nun sing', nun sing', Frau Nachtigall!
Sing' du's bei meinem Feinsliebchen:
Komm' schier, komm' schier, wenn's finster ist,
Wenn niemand auf der Gasse ist,
Dann komm' zu mir, dann komm' zu mir!
Herein will ich dich lassen, ja lassen!

Der Tag verging, die Nacht brach an,
Er kam zu Feinsliebchen, Feinsliebchen gegangen!
Er klopft so leis' wohl an den Ring,
Ei, schläfst du oder wachst, mein Kind!
Ich hab' so lang' gestanden!

Es schaut der Mond durch's Fensterlein
Zum holden, süßen Lieben,
Die Nachtigall sang die ganze Nacht.
Du schlafselig' Mägdelein, nimm dich in Acht!
Wo ist dein Herzliebster geblieben?

Richard Leander

Frühlingsmorgen

Es klopft an das Fenster der Lindenbaum
Mit Zweigen, blüthenbehangen:
Steh' auf! Steh' auf!
Was liegst du im Traum?
Die Sonn' ist aufgegangen!
Steh' auf! Steh' auf!

Die Lerche ist wach, die Büsche weh'n!
Die Bienen summen und Käfer!
Steh' auf! Steh' auf!
Und dein munteres Lieb hab' ich auch schon gesehn'.
Steh' auf, Langschläfer!
Langschläfer, steh' auf!

Jo anava content

Jo anava content per un bosc verd
i sentia cantar els ocellets;
tots cantaven, joves i vells,
els petits ocellets del bosc verd!
Com m'agradava de sentir-los!

Canta ara, canta ara, senyor rossinyol!
Canta davant la casa de l'estimada!
Vine quan ja sigui fosc,
quan no hi hagi ningú al carrer,
vine llavors cap a mi!
Et deixaré entrar!

Es va acabar el dia i començà la nit,
vingué fins a la casa de l'estimada.
Truca molt suauament a la porta:
Ah, dorms o vetylles, criatura?
He esperat tant de temps!

La lluna mira per la finestra
la dolça i graciosa amada,
i el rossinyol canta tota la nit.
Tingues cura, benaurada dorment!
Què s'ha fet de l'estimat del teu cor?

Matí de primavera

El til·ler truca a la finestra
amb les branques plenes de flors;
lleva't, lleva't!
Què estaves somniant?
Ja ha sortit el sol!
Lleva't, lleva't!

L'alosa ja està desperta, ja respires els boscos,
ja brunzen els borinots i les abelles!
Lleva't, lleva't!
I també he vist ja el teu alegre amor!
Lleva't, dormilega!
Dormilega, lleva't!

Ludwig Braunfels

(traducció de l'original de Tirso de Molina)

Fantasie aus Don Juan

Das Mägglein trat aus dem Fischerhaus,
Die Netze warf sie in's Meer hinaus!
Und wenn kein Fisch in das Netz ihr ging,
Die Fischerin doch die Herzen fing!

Die Winde streifen so kühl umher,
Erzählen leis' eine alte Mär'
Die See erglühet im Abendroth,
Die Fischerin fühlt nicht Liebesnot im Herzen!

Fantasia de Don Juan

Sortia la noia de la cabana del pescador
i tirava al mar les xarxes!

La xarxa no atrapava cap peix,
però la pescadora apressava molts cors!

Quan el vent bufava fred,
s'explicaven baixet velles llegendes.
S'enrojolava el mar amb el capvespre,
i la pescadora no sentia cap afany amorós en
el seu cor!

Anònim

(compilat per Achim von Arnim i Clemens Brentano)

Scheiden und Meiden

Es ritten drei Reiter zum Thore hinaus, Ade!
Fein's Liebchen, das schaute zum Fenster
hinaus. Ade!

Und wenn es denn soll geschieden sein,
So reich' mir dein goldenes Ringlein! Ade!
Ja, Scheiden und Meiden thut weh, thut weh.

Comiat i absència

Sortiren tres cavallers pel portal, adéu!
la bella estimada els mirà per la finestra,
adéu!

i si ens hem de separar,
dóna'm el teu anellet daurat. Adéu!
Sí, acomiadar-se i separar-se fa mal, fa mal!

Si s'emporta l'infant del bressol, adéu!
quan aconseguiré el meu tresor? Adéu!
I no serà demà? ah, si fos avui,
quina gran joia en tindríem tots dos! Adéu!
Sí, acomiadar-se i separar-se fa mal, fa mal.

Traduccions de Manuel Capdevila i Font

Palau de la Música Catalana

Temporada 2019–2020

Palau Grans Veus Lied

Benjamin Appl & Kristian Bezuidenhout,

Christian Gerhaher & Gerold Huber,

Lieder de Schubert i Schumann amb Philippe Jaroussky,

Ad una stella amb Sonya Yoncheva

Palau Grans Veus Barroc

Jakub Jósef Orlinski & Il Pomo d’Oro,

Vivaldi amb Cecilia Bartoli & Les Musiciens du Prince,

Tresors del Barroc amb Philippe Jaroussky

On la música et transforma

Abonament Palau Grans Veus Lied (4 concerts) a partir de 68 euros.
Abonament Palau Grans Veus Barroc (3 concerts) a partir de 109 euros.
Descomptes per a menors de 35 anys, grups i packs a mida d’entrades.
Consulta tota la programació a www.palaumusica.cat

Més informació: 93 295 72 07 | taquilles@palaumusica.cat

Amb la col·laboració de:

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

COMERÇ
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN,
CULTURA
Y DEPORTE

INAES
INSTITUTO NACIONAL
DEL DEPORTE

AGRAÏMENTS

Col·laborador principal

Amb el suport de

Amb el patrocini de

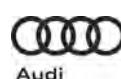
Coproductors

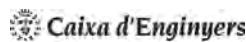
Amb l'ajut de

CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

Audi
Autopodium

Mitjans col·laboradors

En col·laboració amb

Liederabend · Nord Produccions i Events · Flauta Mànica
Parròquia de Santa Maria de Vilabertran

Partners internacionals

Heidelberger Frühling · Schubertiade · Wigmore Hall

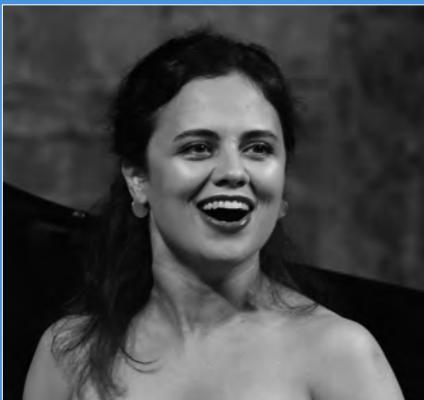
PRÒXIMAMENT

**Marie Seidler, mezzosoprano
Manuel Walser, baríton
Wolfram Rieger, piano**

Hugo Wolf
Spanisches Liederbuch

Dijous 29 d'agost, 21:00 h
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

**Katharina Konradi, soprano
Eric Schneider, piano**

Lieder de Kurtág, Clara i Robert
Schumann, Debussy, Brahms
i Krenek

Divendres 30 d'agost, 21:00 h
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

Venda d'entrades
www.schubertiada.cat

Col·laborador principal

Amb el suport de

Organitza

